

Fra Vingaarden.

II. ALT FOR KRISTUS.

„Den, som vil følge efter mig, han fornægter sig selv og tage sit Kors op og følge mig“ (Mark. 8. 34).

Elisa Andersen var forlovet med en aldeles verdslig Mand. Georg Petersen elskede sin Vin, sine Selskaber, Væddeløb, Teatre og Klubber. Søndagen var hans Fortystelsesdag, og manges en Gang havde Elisa, straalende i sin Skønhed, prydet hans elegante Vogn, naar han tog sig en Køretur paa Herrens Dag. Han var en smuk Mand, beundret og afholdt i Verden.

Hans Pande rynkede sig, da han hørte Nyheden. Hvad! den Pige, han havde udvalgt, den Kvinde, som han vilde sætte i Spidsen for sin fine Husholdning, skulde være bleven hellig? Vrå! han troede det ikke, han vilde selv undersøge det. Han vilde ikke have Bønnemøder i sine Værelser, han ønskede ikke at have Præster, Missionærer eller Diakonisser til at besøge sin Kone, nej, han vilde ej. Det var en latterlig Historie, som var bleven opfundet i Klubben for at drille ham. Hvad! Datteren af Andersen, den største Fritænkler i hele Byen? Ha! en udmærket Spøg, en farlig Løgn — intet mere!

Han besøgte hende, og hans kolde Øjne maalte hende fra Top til Taa; men med hvilket elskværdigt Smil mødte hun ham! Hendes Stemme, der forhen havde lydt som Musik, lød endnu mere lifligt for ham nu. Al hendes Ynde var der, hendes dannede Væsen — men der var noget, som var uforklarligt, noget, som fyldte ham med bange Anelser, fordi det var saa uligt hendes sædvanlige Maade at være paa. Hvad kunde det være? Til sidst hentydede han paa en let og leende Maade til, hvad han havde hørt. For et Øjeblik bavede hendes Legeme, og Læberne fægrede sig ved at tale; men det var snart forbi. En let Rødme gik hen over hendes smukke Ansigt, hendes Øjne lyste med fornyet Glans, og hendes Kinder fik friskere Farve, idet hun svarede: „Georg, du maa ikke behandle det som en blot Spøg, for det er sandt, takket være Gud! Jeg har fundet Naade for hans Ansigt. O, Georg!“ — hendes foldede Hænder lagdes paa en af hans — „jeg har just nu begyndt at leve, Dersom du vidste —“

Den stolte Mand sprang op, kastede hendes Hænder fra sig i Utaalmodighed, og — ikke vovende at stole paa sin egen Stemme; thi en Ed laa ham paa Tungen — gik han med hurtige Skridt frem og tilbage paa Gulvet. Derpaa kom han og stillede sig foran hende, og med en Pande, hvis Aarer var opsvulmede af Lidenskaber, med et Ansigt som Sne og med en skælvende Stemme, udbød han: „Er det virkelig din Mening, at du vil kaste din Lød iblandt disse Folk — at du vil for dem opgive alt — alt?“

„Jeg vil opgive alt for Kristus,“ lød Svaret mildt og sagte, men alvorligt.

For et Øjeblik pressede hans Læber sig sammen, idet han stirrede paa hende, derpaa sagde han i et Udbrud af Vrede:

„Elisa — Frøken Andersen — dersom dette er Deres Mening, Deres Bestemmelse, maa vi gaa hver sin Vej.“

Denne var grusomt, det var en stor Prøve; thi den unge Pige havde skænket ham hele sit Hjerte. Førend en højere, renere Kærlighed var født i hendes Sjæl, havde hun elsket ham med menneskelig Kærlighed og gjort ham til sin Afgud, og Tanken om at miste ham bragte Kinden til at blegne og Øjet til at mørkne.

Da han blev dette var, forandrede han sin Opførsel.

Han forestillede hende den Stilling, han vilde give hende, og søgte paa enhver mulig Maade at overtale hende. Og han forstod meget godt at tale for sig; han var en Mester i denne Kunst, og mere end een Gang følte hendes unge Aand sig berøvet sin Styrke; alene Hjælpen fra Livets Kilde kunde give hende Kraft til at staa fast indtil Enden af dette Besøg.

Til sidst blev det endelige Resultat: „Alt dette vil jeg give dig, dersom du vil falde ned og tilbede mig!“ Det kom dertil — „Kristus eller mig!“ Og medens hun stod der, iført den nye og himmelske Trøs Kaabe, der kastede sit Lys ind i hendes Hjerte og over hendes blege Aasyn, svarede hun med en Fasthed, værdig Oldtidens Martyrer: „Kristus!“

Den ranke Skikkelse, som stod der i sin rene, hvide Dragt fyldte ham med Ærefrygt. Men Fjendskab og Had til Kristendommen var saa stærk i ham at de tiltægtgjorde enhver bedre Følelse i hans Hjerte og næsten knuste hans Kærlighed, og for først Gang gik han kold og som en fremmed bort fra hende.

Forbindelsen mellem dem blev havet; men hvem kan fortælle de Kampe, det kostede. Dette var blot den første Prøve, der kom en til, medens den første endnu laa tungt paa hendes Hjerte.

Faderen havde aldrig været meget kærlig-sindet mod Elisa, skønt han var stolt af hende. Hun var den lysende Stjerne i hans pragtfulde Hjem. Hun var smuk og tilfredsstillende hans Forfølgelse. Hun var begavet, og med en Gniens graadige Øre hørte han hende overlasset med Ros. Hun var hans — en Del af ham selv — hun tilhørte ham.

Han kaldte hende til sig og bad om, at hun vilde give ham en kort Redegørelse af den hele Sag. Han havde hørt Rygter, sagde han, og han havde set en overraskende og ubehagelig Forandring: hun var bleven tungsindig og melankolsk og stille, og hvad var Aarsagen? Det var en stor

Prøve at staa foran dette haarde, kolde og vantrø Ansigt og vidne om Kristus. Men han, som har lovet at være med sine alle Dage, var med hende, og hun fortalte sin Omvendelse med rolige, alvorfulde og kærlige Ord.

„Og du bliver ved din Beslutning?“
„Ja, Fader.“ En Haabets Straale skinnede ind i hendes Hjerte; hun ventede ikke, at han skulde synes andet; men hun troede ikke, at han vilde nægte hende sit Samtykke.

„Du ved, at din Tante har længe ønsket, at du skulde komme til at bo hos hende.“

„Ja, Fader,“ sitrede den svage Stemme.

„Saa du kan rejse nu! Dersom du ikke opgiver denne taabelige Ile, ønsker jeg ikke at have dig længere i mit Hus. Bliv, som du var tilforn, og du skal ikke fattes noget, du skal faa alt, hvad du ønsker; følg denne elendige Indbildning, og for Fremtiden er jeg blot din Fader af Navn.“

Men end hendes Hjerte var knust, sagde hun dog, som hun havde sagt før: „Kristus!“

Hun forsagede i Sandhed alt for ham; men hendes Skridt blev langsommere, hendes Skikkelse hængende, hendes Øjne blev hule og hendes Kinder indfaldne. Kampen havde været for tung for et Væsen, der hidindtil havde været lidet kendt med Lidelser og Sorger. Hurtig gik det nedad Bakke med hende; men Dalen var ikke mørk for hende. For sent knælede den Mand, der havde fristet hende saa meget, ned ved Siden af hendes Leje og bad om hendes Tilgivelse. For sent! nej, ikke for sent for hans egen Frelse, for i den Time blev hans Øjne opladt, og han kom til at se sit Livs Synd, og ved den døendes Hovedgarde lovede han højtideligt at give Gud sit Hjerte. Ogsaa hendes Fader, den stolte Fritænkler, som han var, betragtede med Beundring og Ærefrygt sit døende Barns Frimodighed i Lidelsen og Døden. Hun havde opgivet alt, alt for Kristus, og i den sidste Stund saa hun, lig Stefans, Himlen aaben. Hendes Ansigt lyste som en Engels, og hendes Syge-værelse var lig Himlens Port. Og ligesom en, der for nogle Dage siden løste Livets Sandaler af sig og gik rolig og tillidsfuld det ene Skridt fra Jorden til Himlen. Hun sagde med et saligt Smil om sin Mund: „Syng!“

Og de sang: „Klippe, du som brast for mig!“ Ved Sanges Slutning hørtes et Ord — det sidste, Det var „Kristus.“

III.

Hvem var den rige?

„En rig kommer vanskelig ind i Himmeriges Rige; det er lettere, at en Kamel gaar igennem et Naaleøje, end at en rig kommer ind i Guds Rige.“

Oftentimes — fortæller en Præst — har jeg tænkt over disse Ord og gjort mig selv det Spørgsmaal: hvem er da egentlig den rige, som Herren her siger til? Hvor mange Tusinder eller Titusinder af Dollars maa et Menneske have for at falde ind under dette Frelserens Ord? Jo længere jeg har tænkt derover, desto sværere er det blevet for mig at finde Svar paa det Spørgsmaal: hvor begynder Rigdommen? Jeg har kendt Folk med faa Penge paa Rente, som dog for disse Penges Skyld gjaldt for „rige Folk“, netop fordi andre ejede endnu mindre; jeg har ogsaa kendt Folk, hvis Formue beløb sig til store Summer, og om hvem man dog med et Skuldertræk sagde: „Aa, de er efter deres Stand i Grunden nogle Stymper, som i Virkeligheden kun har fra Haanden i Munden.“ Til sidst tænkte jeg: naar alt kommer til alt, kommer det slet ikke an paa, hvor meget et Menneske har, men hvor han opbevarer det: enten kun i Pengekassen eller — i Hjertet. Er hans Penge kun i Pengekassen, da kan der være saa mange deri, som der vil, de hindrer ham dog ikke i at komme i Guds Rige. Er de derimod gentagne i Hjertet, saa er han med det samme en af de „rige“, som Frelseren taler om, selv om hans Kapital er aldrig saa lille. Dette har stadfæstet sig for mig ved følgende Oplevelser.

I min Menighed findes der ikke faa rige Købmænd og deriblandt flere, som har begyndt i smaa Kaar, men efterhaanden svunget sig op til at blive store Forretningsmænd. Om en saadan vil jeg nu først fortælle. Han var en overordenlig dygtig Forretningsmand, men „en Israelit, i hvem der ikke var Svig,“ og var i mange Aar min trofaste Ven; til sidst ægtede han en Kvinde af min nærmeste Familie og kom som Følge deraf til at staa mig endnu nærmere. Jeg havde Lejlighed til paa nært Hold at se, hvorledes hans Velstand tog til, hvorledes Sønnen traadte i deres Faders Fodspor, og hvorledes selv det mindste, som han tog i sin Haand, lykkedes over al Forventning; kort sagt, han havde fuldt op af alle Livets Goder. Men hans Hjerte sad ikke i hans Pengekasse. Hvor ofte jeg end som Præst maatte banke paa hans dør for at søge Hjælp, hvor ofte jeg end trængte til hans aabne Haand — aldrig nogen Sinde har han ved saadanne Lejligheder vist mig et surt Ansigt, endnu mindre nægtet at give mig, hvad jeg bad om. Han gav rigeligt; thi han var „en glad Giver.“

Saaledes forløb en Række af Aar. Da modtog jeg en Dag — det var en trykkende hed Augustdag — ganske uventet Efterretning om, at han var bleven døds syg; et Slagtilfælde havde ramt ham, og man ventede hvert Øjeblik, at han skulde drage sit sidste Suk. Jeg ilede til hans Bolig og fandt hele Familien, fuld af Bedrøvelse, forsamlet i Dagligstuen. Kun sin Hustru havde den døende kaldt ind til sig for at træffe de sidste Bestemmelser sammen med hende. Medens jeg endnu var i Færd med at udsørge Familiens øvrige Medlemmer angaaende Sygdommens En-

keltheder, blev jeg kaldt ind til ham. Jeg traadte ind, og saa snart han saa mig, smilte hans Øje mig venligt i Møde. „Hvorledes gaar det?“ spurgte han ganske sagte og med stor Anstren-gelse. „Mig? Jo, Tak, godt — men dig, kære Ven?“ Han greb min udtrakke Haand og trykkede den hjerteligt, vendte sine Øjne mod sin trofaste Hustru og saa derefter paa mig med et betydningfuldt Blik, som om han vilde spørge mig, om jeg havde forstaaet ham. Hans Bryst arbejdede voldsomt, ofte gik der en Krampetrækning gennem hele Legemet, og kun med stort Besvær kunde han tale. Jeg bøjede mig ned til ham og spurgte: „Ikke sandt, beder? Jeg skulde bede med dig?“ Et Smil, der maatte kæmpe sig frem paa hans Ansigt, var Svaret. Jeg opfyldte hans Ønske og bad med ham og for ham. Efterat jeg derpaa en Stund stiltiende havde set paa hans sidste tunge Kamp, steg pludselig den Tanke op i min Sjæl, at det dog vist maatte være svært for denne Mand at dø og dermed sige Farvel til al sin Rigdom og jordiske Lykke. Jeg ved ikke, om han kunde se paa mit Ansigt, hvad jeg tænkte, men han saa paa mig med et spørgende Blik, som krævede Svar, og jeg maatte derfor rykke frem med, hvad der rørte sig i mig. Først stod Forbavelse over mine Ord malet paa hans Ansigt; men derefter var det, som om Evighedens Straaleglans bredte sig over det, og det lyste mig i Møde med en saa salig Glæde, som jeg aldrig mindes at have set paa nogen døendes Ansigt. „Nej, nej,“ udbød han, „intet af det, som er hermed, binder mig fast; Kristi Blod og Retfærdighed — det er mit Smykke, min —“ Her svigtede Stemmen ham, han faldt tilbage i Puderne og var faa Øjeblikke efter gaaet ind der, hvor han skulde erfare Slutningen af det Vers, som han ikke fik fuldført hermed: „Dermed skal jeg for Gud bestaa, naar jeg i Himmerig ind skal gaa.“ Hans Død gav mig meget at tænke paa. Hvor forunderligt, at hans forløste Sjæl saa let, saa sejrstærk havde kunnet afryste alt Jordstøvet! Og han var endda en af de rige i denne Verden.

Saa gik der nogle Uger. Da blev jeg en Morgenstund paa min Spadseretur tiltalt af en meget pjaltet Kvinde, som spurgte mig: „Er De ikke Præsten for dette Kvarter af Byen? Jeg har været i Præstens Bolig for at tale med ham, men fik den Besked, at han var gaaet ud mod denne Bydel.“ Jeg svarede „Ja“ paa hendes Spørgsmaal og saa lidt mistroisk paa hendes lidet tiltalende Person. Dette gjorde jeg imidlertid med Urette; thi hun vilde hverken tigge eller anklage nogen for mig. Hun sagde mig blot, at hendes Naboerske (og her nævnte hun en meget bekendt, elendig Gyde) i Uger og Maaneder havde ligget syg og ønskede, at jeg vilde besøge hende en Dag, naar min Vej alligevel førte mig i Nærheden af hendes Bolig. „Jeg har fraraadet hende det,“ sluttede Konen sin Tale, „men hun har ikke villet høre mine Ord. Jeg er nemlig ingen Ven af Præsterne, maa De vide.“ „Hvorfor ikke?“ spurgte jeg. „Aa,“ svarede hun, „vi er jo fattige og ringe, og naar vi har en Begæring til Præsterne, saa faar vi Lov at staa længe og bede, der kommer dog ingen Præst. Nej, Præsterne ved nok,

hvor de helst vil hen.“ Jeg sagde: „Jeg vil straks gaa med Dem, og naar Deres Naboerske bliver træt af mig, saa vil jeg se indenfor hos Dem.“

Hun blev saa forbavset og forskrækket, at hun uden at sige noget gik foran mig. Senere — denne Bemærkning indskyder jeg her — har hun vist sig som en af de frommeste og braveste Kvinder i min Menighed og er gaaet hjem i stor Fred, uagtet hun led af Kraft og døde under frygtelige Lidelser. Men den Gang havde Djævelen endnu helt Magten i hendes Hjerte. Efter at vi var steget op ad fire halsbrækkende Trapper, brød hun først ud i en haanlig Latter, fordi jeg var bleven saa forpustet af Anstrengelsen, og pegede derefter paa en elendig Dør. Jeg gik ind ad den og fandt mig omgivet af stor Fattigdom. Paa en Halensæk, dækket af nogle Pjalter, laa en, som det forekom mig, næsten hundredeaarig Moerlille — hun lignede i alt Fald mere en Mumie end et levende Væsen. Hendes Øjne var dog klare og livlige, og hendes første Spørgsmaal var: „Hr. Pastor, maa jeg virkelig snart dø?“ Forunderligt svarede jeg, at det kunde jeg jo ikke saa godt vide Besked om, men føjede til, at det forekom mig, efter hendes Udseende at dø, at hun dog vist snart havde levet længe nok her og derfor hellere maatte se til at faa et saadant Syn paa Døden, at hun kunde gaa den i Møde paa rette Vis. Idet hun hørte dette mit Svar, kastede hun sig om paa Lejet og sagde: „Ja, saadan siger de alle sammen. Men, Hr. Pastor, jeg vilde dog saa grumme gerne blive i Live en lille Tid endnu!“

„Min kære Kone,“ svarede jeg, bevæget af den barnligt undselige Maade, hvorpaa hun talte, „alt er jo muligt for Gud; han kan ogsaa lade Dem leve en Stund endnu. Men hvorfor vil De dog saa gerne leve?“ Hun smilte og pegede med sin indskrumpede, rystende Haand paa en lille, brun Kommode, det eneste Møbel i Kammeret, som var helt.

„Ser De, Hr. Pastor, naar jeg saa gerne vil leve, saa er det for denne Kommodes Skyld. Aar efter Aar har jeg sparet sammen, indtil jeg fik den. Nu har jeg naaet det, og jeg vilde dog saa gruelig gerne beholde den lidt endnu, bare et Aars Tid eller saa omtrent.“ Og idet samme saa hun paa sin Kommode med saa ømt et Blik, at ingen Moder kunde se ømmere paa sit Hjertes Yndling. Jeg talte endnu meget med hende, og det blev mig forundt at komme endnu adskillige Gange til hende. Til sidst, om det end holdt haardt, lod Herren mig opleve den Glæde, at hun af Længsel efter Himmeriges Skatte helt glemte sin Kommode og sov saligt hen. Men denne Oplevelse gav mig meget at tænke paa. Hist Millionæren, der løst og frigjort fra alle jordiske Baand levede hjemad mod det himmelske Fædreland, og her en bundfattet, uldvet og elendig Kvinde, som ikke kunde rive sit Hjerte løs fra sin — Kommode.

Og nu, kære Læser, to Spørgsmaal. For det første: „Hvem var her den rige, som paa Grund af sin jordiske Ejendom vanskeligt kunde komme ind i Himmeriges Rige? Var det Millionæren eller den gamle fattige Kone?“ Og for det andet: „Mon du ikke ogsaa har din „Kommode,“ som du endnu trænger til at løses fra?“

Chautauqua Begins August 1st, and Lasts Six Days

World-Famous Cathedral Choir to be Heard

One of Ralph Dunbar's Big Successes

Chautauqua Patrons to Hear Bell-Ringers

Ralph Dunbar's Quartette and Bell Ringers to Open Program

